
PETRA HŮLOVÁ
LIŠÍ OČI
ARGO

Petra Hůlová

LIŠČÍ OČI

PETRA HŮLOVÁ

LIŠČÍ OČI

Ilustroval Nikkarin

ARGO

Kniha vychází s finanční podporou
Ministerstva kultury České republiky.

© Argo, 2021
Text © Petra Hůlová, 2021
Illustrations © Nikkarin, 2021
Cover art © Nikkarin, 2021

ISBN 978-80-257-3595-4 (váz)
ISBN 978-80-257-3668-5 (e-kniha)

Mým dětem Pepíkovi, Karličce a Irmičce

1

Když jsem v naší koupelně poprvé uviděl lišku, samozřejmě jsem si myslel, že se mi to jenom zdálo. Jenže pak jsem viděl v koupelně lišku podruhé, a to už jsem si byl jistý. Do koupelny jsem tehdy vběhl jen na skok pro malé nůžky na nehty. Strašně jsem se lekl, hned jsem dveře zase zabouchl a stál jsem vyděšeně před koupelnou. Nevěděl jsem, co mám dělat.

„Máš ty nůžky?“ volala na mě z obýváku máma, „jsou v druhém šuplíku nebo na poličce pod zrcadlem.“

Co teď? pomyslel jsem si. Podívat se do koupelny ještě jednou, jestli se mi to přece jen nezdálo? Z obýváku mezitím zase volala máma.

„Stalo se něco? Nůžky tam nejsou?“

Pak si jenom pamatuji, jak mnou máma třásla. To už tam byla i Zuzka.

„Haló?“ mluvila na mě máma a v jejím hlase jsem cítil, že má o mě strach, a taky že mě podezírá, že je to zase jenom nějaká komedie. Jako když mě někdy budila do školy a já dělal mrtvého, třebaže jsem byl ve skutečnosti už nejmíň hodinu vzhůru a četl si v posteli komiksy.

Sotva máma odešla do práce, šli jsme se Zuzkou znovu do koupelny. Liška byla fuč.

Od té doby jsem na lišku myslel, kdykoli jsem šel do koupelny. A že jsme tam se Zuzkou chodili v jednom kuse. Když tam ale šla máma, vždycky jsme sledovali, jak bude vypadat, až vyjde ven. Protože vidět něco takového, jako je liška ve vaší koupelně, to se na obličeji člověka hned pozná. Ale na mámě nebylo vidět nic. A nic jsme neviděli ani já, ani ségra aspoň jeden nebo dva týdny, až jsem si říkal, jestli to celé vůbec byla pravda. Zuzka si ze mě dokonce začala dělat legraci a pod peřinu mi narafičila svého starého plyšového lišáka a myslela si, kdoví jaká to není sranda.

Když jsem viděl lišku podruhé, byl to zase jenom ocas. Prohlížel jsem si v koupelně beďar na nose, co se mi udělal dole vpravo a z levé strany nebyl vidět, ale z té druhé nešlo koukat na nic jiného, a já celé dny trávil tím, že jsem ho pozoroval. Nejen v zrcadle v koupelně, ale i ve skleněných dveřích v přízemí školy nebo ve výlohách obchodů cestou do školy. Filip Novák už měl tou dobou knírek nad pusou a pořád s ním před námi frajeřil, stejně jako Pavel Přibyl svýma chlupatýma nohama.

Kromě toho se děly věci jako normálně. Táta zase hledal práci, protože jako učitel dějepisu na základce nás ze svého platu nemohl uživit, takže každou chvíli dělal něco jiného. Máma taky. Byla zdravotní sestra, a jak říkala, vždycky chtěla pomáhat lidem, jenže za tohle se v naší společnosti neplatily skoro žádné peníze. Nikdy jsem nechápal proč, protože mámina práce byla důležitá. Kdyby se máma nestarala v domově důchodců o staré lidi nebo v nemocnici neumývala pacienty,

co se nemohli hýbat, tak co by si bez mojí mámy počali? Tak proč za ni dostávala míň peněz než máma Filipa Nováka, která dělala reklamy na auťáky? Smrduté auťáky, kvůli kterým, jak říkal táta, se tu jednou všichni udusíme.

Filip Novák tvrdil, že nemáme auto, protože na ně můj táta s mámou nemají peníze. Nemohl pochopit, že by je náš táta stejně nikdy nechtěl. Kdyby měl každý člověk na Zemi auto, tak už jsme dneska udušení. Zeptal jsem se Filipa: „To tvoje máma opravdu chce?“ A on odsekl: „Dělá jenom svoji práci.“

„A to je jí jedno, k čemu ta její práce vede?“ řekl jsem a Filip si určitě myslel, že se do práce jeho mámy navážím proto, že mu závidím všechny ty věci, co mu kupovala a na které naši neměli peníze.

Zuzka říkala, že si mezi holkami ve třídě připadá jako chudák. Prý se jí posmívají kvůli starému telefonu a oblečení, co nám máma kupovala jenom v sekáči. Táta prohlásil, že to znamená, že to nejsou opravdové kamarádky, a ségra brečela. Táta řekl: „Kdo druhého posuzuje podle toho, jestli má všechno podle poslední módy, je pitomec.“ Ale ségra na to: „Moje spolužačky nejsou pitomý, mám je ráda!“ A bouchla za sebou dveřmi od našeho pokojíčku.

Měli jsme tehdy partu: já Eda Suchánek, Filip Novák, Pavel Přibyl a Ondra Matouš. Drželi jsme spolu, a když někoho z nás šikanovali kluci z osmiletého gymplu vedle naší školy, zmlátili jsme je. Kluci z osmiletého gymplu si totiž mysleli, že jsou něco víc než my, a říkali nám odpadi. Táta kvůli tomu vždycky zuřil. Říkal, že by měli osmileté gymply zrušit, protože děti se

mají učit spolu, a ne že jedny děti se bez důvodu povyšují nad druhé a myslí si o sobě kdovíco.

Navíc jsme se v té době měli zase stěhovat. Filip Novák s mámou měli vlastní byt, koupili ho za reklamy na auťáky. Pavel Přibyl bydlel s rodiči v bytě po babičce a Ondra Matouš s mámou a tátou v domě, ve kterém si před lety lidé mohli svoje byty od města koupit za pár tisíc. Naše rodina tohle štěstí neměla. Neměli jsme ani byt po babičce, protože v něm babička pořád ještě bydlela, ani jsme si nemohli koupit vlastní bydlení, protože máma s tátou neměli šanci našetřit milióny, a byt, ve kterém jsme bydleli, město neprodávalo. Takže jsme se stěhovali pořád do menšího a menšího bytu, protože bydlení v Praze bylo čím dál dražší. Táta s mámou spali na rozkládacím gauči v obýváku a my se Zuzkou v takové malé nudli hned vedle záchodu. Máma prohlásila, že v dalším bytě už budeme mít záchod nejspíš na chodbě, a Zuzka na to, že tohle teda holkám ve třídě určitě nemůže říct a už si ani nebude moct žádnou pozvat domů na přespání, protože záchod na chodbě mají jenom chudáci.

Když se liška v koupelně objevila potřetí, konečně jsme se se Zuzkou rozhodli něco podniknout. Večer, když šli máma s tátou spát, jsme se vykradli z pokoje, Zuzka ustřihla vršek kelímku od jogurtu a do něj jsme nasypali zbytek granulí, co nám zbyly po kočce. Museli jsme ji dát pryč, když se zjistilo, že je táta alergický na kočičí chlupy. Kelímek s granulemi jsme v koupelně položili na zem a sázeli jsme se, jestli budou ráno pryč.

Budík jsme si nařídili na šestou, abychom to mohli zkontrolovat dřív, než nás máma přijde budit do školy. Stejně jsem skoro vůbec nespal. Každou chvíli jsem byl vzhůru a koukal se,

kolik je hodin, a když jsem šel pozdě v noci čůrat, viděl jsem škvírou pode dveřmi, že se v obýváku zase svítí. Přes dveře bylo slyšet, jak máma s tátou probírají, jak to udělat, abychom se se všemi věcmi a nábytkem nacpali do toho nového, ještě menšího bytu.

Když nás ráno v šest probudil budík, vyplížili jsme se se ségrou potichu do koupelny. Tam jsem skoro omdlel. Modrý kobereček s kytkami, na kterém se stojí před umyvadlem, když si čistíte zuby, byl shrnutý na stranu a místo něj tam byla díra do země.

„Myslíš, že táta v noci začal opravovat koupelnu?“ zašeptala Zuzka.

„To těžko,“ řekl jsem, „a hele, kelímek od jogurtu je prázdný, snědla to.“

Stoupl jsem si až na kraj díry a podíval se dolů. Určitě by se tam schoval člověk.

„Je to hluboký?“ zeptala se Zuzka a postavila se vedle mě. Vzala z hrníčku na umyvadle svůj zubní kartáček a hodila ho dolů do díry. Skoro hned cinkl o zem.

„Moc hluboký to teda není. Kouknu se tam,“ řekla Zuzka, lehla si na zem a vleže tu díru dál zkoumala. „Je pryč.“

„Co?“

„Ten kartáček,“ řekla Zuzka.

Koukl jsem se na mobil, bylo čtvrt na sedm. „Za čtvrt hodiny mámě zvoní budík.“

Zuzka vyskočila a nohama začala hrnout kousky dlaždic a úlomky cementu, nebo co to bylo, směrem k díře. Jak tam padaly, zvedl se prach a já se rozkašlal.

„Ticho, nebo mámu probudíš a nestihnem to uklidit," okřikla mě Zuzka, vzala shrnutý kobereček a rychle ho přes díru přehodila. V koupelně to najednou vypadalo skoro normálně. Díra už nebyla vidět. Jako by tam ani nikdy nebyla. Bylo čtvrt na sedm a pět minut.

„Možná tady ta díra byla odjakživa," řekla Zuzka. „Schovaná pod tím koberečkem, víš? Možná ten koberec prostě shrnul průvan, díra vykoukla a s žádnou liškou to nesouvisí. Koukej, je otevřený okno!"

Ségra měla pravdu. Koupelnové okno, na které jsem dosáhl, jenom když jsem si stoupl na špičky, bylo otevřené na větračku a zvenku do koupelny foukalo.

„To přece víme, že se to okno někdy, když venku hodně fouká, samo otevírá. Táta ho už dávno chtěl spravit," řekla ségra.

„Jenže ještě nikdy žádnej vítr ten kobereček neshrnul," namítl jsem.

„No právě. A proto jsme nevěděli, že pod ním ta díra je," řekla ségra a já na ní viděl, jak strašně moc chce, abych s ní souhlasil. Pod kobereček rychle rukama zametla zbytek špíny, co byla kolem, a pak si mýdlem umyla ruce.

„Pochybuju, že pod tím koberečkem máma nikdy nevytírala," prohlásil jsem.

„A taky by do tý díry už asi dávno někdo spadnul, co?" ušklíbla se ségra.

„Schválně zkus, jestli tě udrží," řekl jsem.

„Myslíš to vážně?"

„Zkusit to můžem, ne?"

Každou minutou mohl zazvonit mámin budík. Ségra se mě pevně chytla za ruku, jednu nohu měla na dlaždičkách a druhou

se opatrně přibližovala ke koberečku přehozenému přes díru, aby zkusila, jestli ji udrží. A jen co na něj tou nohou trochu došlápla, kobereček se okamžitě prohnul jako luk, a šup, sklouzl do díry.

„To se dalo čekat. Co teď?“

„Mámě každou chvíli zazvoní budík,“ řekla Zuzka vystrašeně.

„Nenatahuj.“

„Nenatahuju. Myslím.“

„A cos vymyslela?“

„Zkusím vyndat ten kartáček.“

Zuzka pomalu vlezla do díry. Když se tam postavila, čouhala jí hlava a ramena. Tak moc hluboká ta díra zase nebyla. Ségra se sehnula pro kobereček a vyhodila ho ven z díry. Kobereček vylítl a přistál mi na nohách. To důležité se stalo, když jsem kobereček zvedal z nohou. Ségra najednou vyjekla a já už jenom viděl, jak jí ramena i hlava zajíždějí dolů. Rázem mi došlo, kam zmizel ten kartáček, a dodnes nechápu, jak to že jsme si předtím nevšimli, že díra po straně pokračuje hlouběji. Jasné bylo jedno: musím za ségrou, abych ji vytáhl ven. Bylo půl sedmé. Lezl jsem dolů, nebo spíš padal a brzdil nohama. Břichem jsem dřel o výstupky, co mě škrábaly přes pyžamo, kuckal jsem prach a z velké dálky jsem slyšel něco jako zvonění mámina budíku. Nebo že by mi strachy jenom zvonilo v uších? V tu chvíli už to bylo stejně jedno. Chtěl jsem být hlavně rychle u ségry.

„Kde seš? Nevidím tě.“

„Tadýýý!“

Ještě chvíli, a držel jsem Zuzku za ruku. Byli jsme spolu. Zuzce trochu tekla krev z ruky. Slízla si ji. Spíš jsem to tušil,

než viděl, protože do díry, která v těch místech už připomínala tunel, dopadalo z koupelny, co už byla vysoko nad námi, jen málo světla.

„Bouchla ses hodně?“ zeptal jsem se.

Zuzka mi tiskla ruku, až jsem měl pocit, že mi ji rozdrtí.

„Máma s tátou určitě zavolají hasiče nebo tak něco,“ řekl jsem. V chodbě můj hlas zněl cize, jako kdybych to ani neříkal já. Snažil jsem se netřást. Smrkal jsem do ruky a otíral si nudle o pyžamo. „Neboj. Prostě tu budem čekat, než nás vytáhnou. To je v pohodě. Vzpomínáš, jak se jednou s náma zasekl výtah u babičky v baráku a jak jsme tam čekali na hasiče asi dvě hodiny zavřený ve výtahový kabině?“

„Jak jsme si předtím u babičky prohlíželi ty starý fotky s dědou?“

„Jo.“ Vtom mě napadlo něco, co mě mělo napadnout hned. Mobil! „Zavoláme mámě a bude to.“

Sáhl jsem si na kapsu u pyžama. Nebyl tam. Sakra. Zůstal ležet na umyvadle, pomyslel jsem si.

„Sakra.“

„Co je?“

„Nic.“

Nechtěl jsem to Zuzce říct, protože by to stejně bylo k ničemu. Byl jsem na sebe strašně naštvaný. Když jsme zůstali viset v tom výtahu, pořád jsme si s mámou na střídačku telefonovali. Tehdy jsem se rozbrečel. Zuzka kupodivu ne. Hrozně jsem se za to styděl.

Držel jsem v tunelu ségru za ruku a ona držela za ruku mě. „To bude dobrý.“

„Jasně. Už se nemůžu dočkat, až to budu vyprávět holkám.“ Zuzka několikrát popotáhla nosem. Dlouho jsme byli zticha.

„Slyšíš?“ řekla ségra asi po minutě. Špicoval jsem uši a slyšel šumění, ale nevěděl jsem, jestli to zase nebylo jen v mojí hlavě.

„To je určitě voda. Máma pouští vodu v koupelně.“

Oba jsme začali co nejvíc řvát. Řvali jsme a řvali až do ochraptění, aby nás máma uslyšela. Pak jsme jenom hrozně rychle dýchali. Kuckali jsme prach. A najednou se rozhostilo největší ticho mého života. Tekly mi slzy a já je polykal, Zuzka popotahovala.

„Slyšíš to ještě?“ zeptal jsem se ségry.

Zuzka mlčela.

„Myslíš, že by se v koupelně máma prostě jen tak začala mýt? Vždyť by si tam kvůli tý díře ani nemohla pořádně stoupnout.“

„Třeba tu vodu pustila jako znamení, že o nás ví a abychom se nebáli.“

Jenže shora se už nic neozývalo. Ucítil jsem, že se něco dotklo mého chodidla. Opatrně jsem se sehnul. Na chvíli jsem zadoufal, že je to mobil, co mi vypadl z kapsy. Ale byl to jen zubní kartáček. Zvedl jsem ho a chvíli jsem si s ním v ruce hrál.

„A proč jsi ho sem vlastně hodila?“

„Přece abych poznala, jak je ta díra hluboká,“ pokrčila ségra rameny.

Těžko říct, jak dlouho jsme tam stáli, ale asi dost dlouho, protože nás rozbolely nohy. Taky nás pálily odřeniny. Zuzčin škrábanec na ruce nebyl zdaleka jediný. Mně tekla krev z palce a malíčku levé nohy a nemohl jsem došlápnout na pravou patu,

jak jsem brzdil nohama, a taky mi přišlo, že mám něco s kotníkem. Zuzka měla zase na zádech drápanec od nízkého stropu. A čím déle jsme tam stáli, tím to bylo horší. Vtom jsme zase něco zaslechli. Jenže tentokrát to bylo z druhé strany, jakoby z konce toho tunelu.

„Slyšíš to?“

„Šustí to jako myš. Nebo krysa.“

„To říkáš schválně, protože víš, že je nesnáším,“ řekl jsem.

„Seš strašpytel.“

„Krysy žerou i lidi. Když tu budeme dlouho stát a zeslábneme, začnou nás zaživa ohryzávat. Zkusíme prostě vylézt ven na druhém konci,“ já na to.

Všiml jsem si, že mám pyžamo na břiše natržené.

„Jenže nevíme, jak je to dlouhý,“ dodala Zuzka. „A jestli to jde projít, a taky na nás třeba cestou může spadnout strop a na konci to může bejt zabarikádovaný kamenama. Víš, jak máma vždycky říká, že když se člověk ztratí, tak má čekat na jednom místě?“

„To nám říkala, když jsme byli malí. Nejsme malí a nejsme v žádný jeskyni ani v žádným dole, aby tu padaly stropy nebo byl zavalenej východ. Můžeme tu tvrdnout ještě pěkně dlouho. Než máma s tátou zavolají hasiče, než hasiči přijedou... Navíc našim stejně nejdřív nebudou věřit. Když jim máma s tátou řeknou, že maj děti v tunelu, co se jim přes noc udělal v koupelně, budou si myslet, že jsou blázni.“

Představoval jsem si, jak tohle máma s tátou do telefonu někomu vysvětlují. A policajti budou zjišťovat, jestli z blázince neutekli nějací šílenci.